

Liturgie slova – Květná neděle

1.čtení - Iz 50,4-7

Mezizpěv - Žalm 22

2.čtení - Flp 2,6-11

Evangelium - Lk 23,1-9.11.13-21.24-47 (zkrácená verze)

O pašijích i utrpení

Nad několika verši Händelových Pašijí

Ve slovníku najdeme, že „passio, passionis, femininum“ znamená trpění, snášení, a také citový stav, cit, citlivost, až vášeň. Odtud „Pašije“, „Johannes-Passion“.

*Also ging Jesus heraus und trug eine
Dornenkrone und Purpurkleid.*

*Schauet, mein Jesus ist Rosen zugleichen,
welche den Purpur mit Dornen umhülln;
seine Holdseligkeit trotzet den Sträuchen,
welche die Felder um Jericho fülln.*

*Soillen denn heilen die Wunder der Sünden,
müssen uns einzig die Blätter verbinden.*

Pro překladatele nic snadného.

Vracím se neustále k těmto několika veršům z Händelových Pašijí. Následují po Pilátových slovech: „Já žádnou vinu na něm nenalézám.“

I vyšel Ježíš

s korunou trnovou a v purpurovém plášti.

Hleďte, můj Ježíš růžím se podobá,

jež purpur ovíjejí trny;

milostí září jeho spanilost

tam prostřed keřů trnitých,

jichž plno v polích kolem Jericha.

Mají-li se zhojit rány hříchů,

pak jen obvazem z lístků jejich.

Pro překlad je to místo obtížné. Mluví o Kristu, ale jen jedinkrát mihne se tu jeho jméno: víc se mluví o polích, růžích, trní - ano, také o listoví tohoto trní jako o obvaze. Řeč jako by kroužila kolem toho podstatného. Jako by jen nepřímo mohla se zmocnit toho stěžejního. - I když - to není důvod k povzdechu. Naše řeč, naše prožitky a naše představy to jsou, co obklopuje, o schraňuje to podstatné! Krouží kolem...

Jak působivý je to obraz! Působivý čím? Vždyť je to tak prostá paralela purpuru pláště - a květů růží. Obraz Ježíše,

jak podobá se růžím,

jež purpur ovíjejí trny,

tak jako trní kolem Jericha

jeho spanilost.

Je to tak prosté - dokud to člověk nemusí říct, nebo přeložit, a to znamená: myslet.

Obraz působí velmi vznešeně a vzletně. Ale netázeme se, JAK působí, ale ČÍM tak působí. Čím to, že nás zaráží, že nás s takovou silou oslovuje kontrast purpuru v trní, čistého srdce ve vyschlých polích kolem Jericha?

Ty verše jsou kontrast sám. Je to řeč o Kristu, ale nehromadí vzletná slova. Naopak: trní na polích kolem Jericha - to je scéna Kristova vystoupení. Ale o popis scéně tu nejde.

Jsou to verše silné metaforou růžových keřů, jež purpur květů trny ovíjejí. Metaforou trní, v němž skrývaná spanilost milostí září. Ten kontrast! O vznešeném mluví se tu prostými, všedními slovy - a v prostém, každodenním uchovává a nabízí se, co je člověku svaté. V šedi dne a v prachu země...

Ještě jeden krok nás nutí tyto verše udělat: metafora skládá se ze slov všedních, prostých, každodenních; vznešený purpur PADÁ tu do scenerie zaprášených polí - a tím víc se v ní vyjímá, tím víc z ní září.

Je to přesně jako v životě. I tam je šedivá každodennost příležitostí pro jas barev nejjasnějších. Jako naše myšlenky: Zapadají do doby postní a týkají se utrpení - ale ve skutečnosti dávají naději radost.

V životě to chodí jako s těmi našimi několika verši k překladu: teprve když se jimi zabýváme a máme s nimi potíže - nacházíme jejich hloubku.

Díky Čerchovanu s Markem Vorlíčkem se zabýváme i starou a krásnou hudbou a slovy, která ač jsou stará a o utrpení, přinášejí více radosti než mnohá bezmyšlenkovitá křeč dnešních „bavičů“. Proto toto poděkování Markovi Vorlíčkovi a Čerchovanu za to, co dělají. Dobře jim tak.

Zdeněk Vyšohlíd